

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma	3 K.
v Ameriko	6 K.
za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma	2 K.
v Ameriko vsakomni na njegov naslov	5 K.

Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se

Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri

KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,

Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tüdi k tomi moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca Jezušovoga vküp je na leto:

doma, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo	4 K.
če samo za ednoga	5 K.
v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten naslov	8

„Varte se krivi prorokov.“

— Mát. VII. —

Lüdjé se radi dájo znoriti. Jej eden starinski pregovor, šteri právi: „Svet se rad dá znoriti, záto naj se znori.“ Pa vnogi so, ki té reči nasledüjejo pa tak májo za norca drüge, ka je vodijo z svojov jálnostjov za nos, kama je šcéjo. Na priliko vzemem naše bojno vremen, v šterom vsakovrstni glási idejo sem-tam pa nišče ne vej, što je širí. Pride odked kakši tepeš pa pripovedáva grozovitne dogodbe, ka vsem poslušavcom vlasjé proti nébi stopijo, v stráh postávi celo okolico, pa se te odzaja lepo v prgiščo smejé, ka je na takše — neščem písati kakše — najšeo, ki njegove laží za svéto istino májo.

Da pa zná, ka je zdaj tem lüdem nikaj notri dao, od šteroga do blázeni, ka so to rávno oni mogli čüti.

Ali vzemem drügo priliko, kda poslanike zebiramo. Neščem tü od politike písati, ár naše novine toga juša neimajo, liki poprek telko lehko denem se, ka vas opomením, kak v takšem vremení lüdjé bežijo za takšimi, štere so prle ne poštüvali pa šterih sledkar tüdi ne bodo. Zdaj je pa za voditele májo, ár znájo, ka té tepeš zdaj puno možnjo nosi. Radi se dájo znoriti proti svojoj bogšoj pámeti, ár so želni krivičnoga mammona.

To je že v človečoj pokvarjenoj naturi notri, ka vsáki, ki od koga kaj zele dobiti, se njemi prle začne mlíti ino ga hváliti. Záto čeden človek v očí hvále nikdár ne vzeme gori. To je tüdi tak, ka kí te šcé znoriti, on pázi, naj takše reči ne püstí z vúst, štera bi te znála razžaliti. Pa nájveč lüdi se dá znoriti z takšimi prilikami, pa či ga

desétkrát znorijo, se edenájstokrát znova dá za norca napraviti.

Tak je tüdi reč z verskim dugovánjom. Ki tebi z mastnimi vústami začne po krémáj, cestaj i trgaj od vere predgati, neima on práve vere, niti vernosti k tebi v sreci, ár kí vero poštüje, njemi je ona presvéto delo za to, ka bi se kde i kda štéc od njé štúkao.

Vsakoga prilizávca, vsakoga, ki nas v očí hváli, vsakoge, šteroga djánja so slaba se nam veli Kristuš ogíbatí, kda nam právi: „Varte se krivi prorokov.“

Ne sodimo lüdi, z šterimi posel mámo, po njihovom obrázi, niti po obleki, niti po njihovih lepih rečáj, nego glédajmo dela njihova, ka se ne vkánimo. Či so njihova dela dobra, ne samo tü i tam, nego vnoga, či známo, ka je njihovo življenje pošteno kršćansko, ka je sád, šteroga njihov žítek prinesé, Bogi povolen i pred lüdmí postenjá vreden, te je posluhnimo, ár z njihovoga jákostnoga življenja spoznamo, ka nam nemrejo božnoga činiti niti nas na takše včiti.

Tüdi z toga zroka pazimo, ár z vuká ne gráta náglo jagnje, niti z jagnjeta vuk. Ki po poti dobroj hodi, se ne podá rad v hüdobijo, ki se pa zamlada privado na húdo, teško ostávi svoje návade. Takšemi so posebne milošče potrebne, za štere se boriti potrebno. Toga boja se jih pa vékši tao bojí.

Samí pa glédajmo, ka se ne zoságamo težáv, štere nam jákostno življenje naloži, ka de sád našega žitka zaistino dober pred Bogom i pred lüdmí.

Bojna.

Stálen pregléd napraviti od boja je skoro nemogoče. Pred dvema mesecoma smo prédrili pri Grodeki rusko linijo, pa od tistoga máo se več zme šana ruska vojska nemre staviti. Dvá meseca je že plodimo brezi toga, ka bi se gde na dugši čas stavili. Probali so rusi več mesti proti státi našim napádom, ali brez vsega uspeha. Vsaki je mislo, ka pri Lembergi rusi vso moč napnejo, naj nas stávjijo, da se njim pa tü tüdi ne posrečilo. Lemberg smo odslobodili pa vöpomeli žnjega neprijátla po 10 mesečnoj sužnosti. Lemberg je tüdi ne mogeo že obrániti zbitoga rusa, šteri se v slednjih dnévaj pri vodini Bug správlajo vküp, ka pa či bi se njim posrečilo nas po kakšoj priliki staviti. Kak se njim to posreči, se že vidi z nájuoveši poročil, štera nam jávjijo, ka zandrügim osvójimo nova mesta v izhodnom kotiči Galicie, na sevri pa že na rusko-polskom plodimo neprijátla.

Rávno tak je na ovi drügi bojiščaj. Nemei neprestanoma plodijo rusa na sevri pa izhodi. Francuzje nikaj nemrejo napraviti, taljáne pa krvávo odbijamo, tak ka se že sám kráo razjokao, gda je svoje nájbole junaške vojáke bežati vido.

Vážneša poročila preminočega tjedna so sledéča:

V juniuši smo 194 jezero rusov zgrabili, med njimi 521 častnikov, pa 93 stúkov, 364 strojni pušk posvojili.

Mesto Halic v Izhodnoj Galicii smo rusi vzeli pa po 5 dnévnom krvávom boji ruse prisilili, naj nas prek Dnjester vode püsti.

Sereg generala Böhm Ermolli je v 4 dnévaj 14.100 rusov zgrabó pa 25 strojni pušk zavzeli.

Na krasnički polaj pa okoli Zamosce mesta se velka bitka pripravla. Od Vistule na zahod se naši oddelki proti Kamiena vodini približavajo.

Na po náge taljáne smo zgrabili, ki so se slekli pa so tak šteli most napraviti prek Soče, ka je naši ne bi napamet vzéli.

Z Bukaresta jávijo, ka se rusi selijo z Bessarábie ár kre bukovinske mejé dén od dnéva viditi naše zrákoplove.

Taljáne kre Soče neprestanoma odbijamo, tak, ka nikaj nemrejo naprej priti. Zgübe so pa grozne.

Taljanski sanitecje so proti genfskoj pogodbi na nosionica j za betežne nosili strojne pükše.

Ka delajo nemški podmorski čunje? Eden nemški podmorski čun je pri irskom obrežji več angležki ladj napadno, „*Edith*“ zváno je pa celo vtopo.

Pri Dardanellaj se zaveznikom rávno tak godi, kak taljánom. Mantrájo se noč i dén, naprej pa li nemrejo priti. Zgübe so velke, kak nam to törki poročajo. Eden dén so 7000 lüdi zgübili.

Nemci so znova obstrelávali mesto Dünkirchen, na štero je 45 granátov spadnolo. Kvár je preci velki. Med stanovnikami je velka nemirovčina nastánola.

Eden naš zrákoplov Villa Viscentini ednoga taljanskoga strelo, potom pa med taljanske topničarske postojánke bombe metao. V *Stobbi* je pa edno ladj strelo tak ka se z zádñjim tálom vtonila.

Nemci so v Vogezej 2 trdnjávi posvojili. Neprijátli se ne pesrečilo trdnjáv nazájvzeti. Vlovlenih je 13 častnikov pa 149 vojákov.

Edno pismo.

»Glási z bojnoga pola i pot slovenskih vojákov, šteri pri 20. domobranskom regimenti slüžijo.« Stem naslovom smo priličen popis dobili edne poti naših vojákov po opüščenoj polskoj zemli. Popis v celoj svojoj širini objávimo, kak lepo znamenje domolübnosti naših vojákov. Glási se etak: „Prvle kak se spráximo na dugo pot nam na pamet pride naš slovenski kraj, gde so nam zibelke tekle, gde svoje dráge stariše, žene, deco i rodbino mamó, štere vse prosimo, naj vrelo molijo Jezusa za nás. Z temi misli smo se podali na pot. 27 májüša smo vzeli prek postojanke od naših bratov pri vési Janovica i tü čakamo zdaj na neprijátla že 7 dni. Tü smo zgübili dvá našiva vogrskiva brata.

Angležke zgübe na morji so do máj. 31-ga 496 mrtvih častnikov pa 6927 brodárov. Ranjenih pa 23, 542.

Aquitania zvána, skoro nájvekša angležka ladj je pri britskom obrežji na záton prišla. Na ladj so k Dardanellam šteli strlivo správlati.

Taljansko pa Rimpápa.

Gosto mámo priliko čüti, od tiste očinske skrbi, štera düšo Sv. Océ, Benedikta XV.-ga napunjáve, gda na jezere vidi krvaveti mláde lüdi. Kelko je naš Sv. Oča že za mir včino, to znova popisati, je nepotrebno, vsaki more znati, ki si sám rad ne zapré vüh, pa zatisne oči. Celo leto ne dela drügo, kak proba, kak bi bilo mogoče končati boj, pa zbesnjenomi sveti nazáj spraviti mir i pokoj. Pa gda se nájbole skrbo za mir, te je naprejstopó naš nezvesten zaveznik, Talján pa je začno boj z nami, proti vsoj pravici.

Vse mogoče je včino Pápa, naj svoj národ, šteroga sin je, reši od tisti grozovitnostih, štere se zbojom na njega tünejo, ali zobstom. Taljanski slobodnozidárje pa drügi razvüzdanci so obládali pa boj napovedali nám. Ne pa samo nám, nego tüdi sv. Matericérkvi pa njénoj glávi: Rimskomi Pápi. Peklo je to, ka Pápa nešče zapüstiti svoje sigurne nepristanosti, bolelo je je, ka Pápa nešče boja z nami, ka hába taljanski národ od vsakšega stopája, šteri ne ka bi dokončao, nego samo povékša grozovitnosti, štere národe Europe mantrájo. Bolelo jo té može, ka pápa nešče s svojov düševnov oblástjov k njim stopiti pa proti nám hujštiti národe. Zatogavolo zdaj že nevejo taljanski slobodnozidárce, kak bi zadevali Sv. Oči. Ne je dojšlo, ka so

Zdaj smo pa dobili zapovid, ka mo šli v Izhodno Galicio. Pred novov potjov se nespozábimo z dvojiva našiva brata ino pár zdravimarj zmolimo za njiva, pa se tak podámo na pot v Galicio. Žalostne kraje vidimo tü. Gde šče stála kakša hiža, tam vidimo starce s skuznatimi očmi drobno deco brezi stroška, zmantráno. Idemo dale. Na štrti dén pridemo v edno vékšé mesto z imenom Oslík. Takše je, ka v našem kraji ne tak cotaste vési. Pa ka smo tü najšli? Veseli zaglédnemo cérkev, v štero smo taki notri šli hvalo dávat Jezusi i novo pomoč prosit. Tü se nam pomirijo srca i počinejo. V cérkev stopivši snajžnost vidimo pa lepe oltáre Sv. Trojstva i Marije Pomočnice zaglédnemo. Vredna je cérkvica iména: hiža boža! Pri nas se malo takših nájde. Poslovili smo se od prijáznoga mesta pa

pope pa hogoslovce pod orožjé pozvali pa šče celo prelatusé pápeskoga dvora. Ne je dojšlo, ka slüžbena pisma pápeške pisárne na pošti gortrgajo! Ne vse to njim ne dojšlo! Dale so šli, pa so nahujštili rimsko vnožino, smétje, štero je na vse božno pripravno, nahujštili so je proti Pápi, tak ka to božno lüstvo dén od dnéva besnej proti pápi pa ga ogovárja, ka prej Pápa luteránskim nemcom pomága, ka je žnjimi po skrivom v zvézi, záto ga doltrbe djáti, pa novoga zebrati. Králeska vláda se že sama boji reberije, štera či v Rimi proti Pápi nastáne, vsakojáčki králeski tron tüdi pederé. Taljánje so si podéžgali streho, kak dojo gašili, njüva skrb jé! Mi se samo telko moremo navčiti stej okolščin, ka se nam nesmi militi nikši dár, z šterim toga nájbole nikajvrednoga, božnoga neprijátla zbiti, na poštenjé navčiti našoj vojski pomoremo. Norost, gizda se vojsküje tü proti nám pa hüdoba, štero potreti nam je svéta dužnost. Ne bránimo proti taljáni samo dom, nego tüdi sv. Matercérkev, štere gláva, Rimski Pápa je zdaj v velkoj stiski, z štere ga samo boža pomoč pa naše molitvi znájo odsloboditi.

Dom i svet.

Ministerska odrédba od mlatidbe. Pod številom 2.108/1915. M. E. je vogr. kr. ministerium sledéča odrédo na notrijávlenja mlatidbe gledóč:

1. §. Vsaki, ki z motorom, ali z kakšim štéc drüгим strojom sebi, ali drüгим to leto žito, pšenico, soržico, jéčmen, ali oves mláti, je dužen odvsake vési pa od vsakoga silja račun pelati, i vsebino od njega zmláčenoga

idemo dale prek Vistule v Galicio. Tü nas znova tužno pole, i žalostne sirote čakajo. Znova pridemo v edno mesto, šteroga imé smo ne zvedili, šteri nam je pa vnogo vesélje skrivao vsebi. Najšli smo tü naime slovence brate, ki so s Kaniže prišli za nami, na vékše z bogojánske pa čerensovske fare. Veselila so se nam srca, gda smo se tak vküp vidili ino kaj pogučali od svojih domáçih. Tü so nas te v küpvdelili pa znova dale poslali. Pridemo v trétje mesto. Nova žalost nas čáka.

Razvaline hiž ščarnim, požgánim tramovjom brez gospodára, brez prebiválcov. Ešče hiža boža je na pepéo i práh požgána. Ne daleč vidimo pokopališče, na šterom naši vogrski junacije počivlo pod tújov zemlov. V tom mestu smo najšli eden kep Bl. D. Marije na steni edne zidine, štera je kak

silja, pri vsakom pozoseb pri veškem poglavárstvi notrijáviti.

Dužen je pa to včiniti obprvim vért stroja, či je stroj zárende dáni, te árendáš Či sta teva ne osebno pri mašini, te tisti, ki stroj vodi.

2. §. V 'ednoj istoj vési zmlačeno silje se more vsaki tjedem, vnedelo, — či se pa mlatidev med tjédnom dokonča — te na drügi dén pri veškem poglavárstvi notriglásiti.

Vsaki dobi edno cedilo, na šteroj po kilaj vsaki tjedem zamerka zmlačeno silje, vsako posebi. Vsaki večér pa tisti dén zmlačeno silje zamerka.

7. §. Ki pa to dužnost spuniti zamüdi, se poleg 1912. LXIII. drž. post. 15. §. lahko z dvámesečnov vozov, ali do 600 K. pokaštiga.

Budapešt, 1915. jun. 19.

Grof Tisza Števan sv. r. vogr. kr. ministerpredsednik.

Kráo je pohválo zvesnost Galicie. Mirosláv nadvojvoda je k ravniteli Galicie sledéče pismo poslal :

Včasi po mojem obiski v Lembergi sam naznano Njihovoj C. Kr. Visokosti ono navdúšenost, s šterov so me tam sprijali. A C. i apošt. Králoska Visokost je sledeči brzojáv poslala meni: Žveséljom, štero nad odsloboditvov Lemberga čütim se ti zahvalim za tvoj glás, v šterom mi naznániš ono navdúšenost, štera Lemberske podložnike napunjáve.

Tá navdúšenost je znamenje edne lepše prihodnosti, štera na odslobodjeno Galicio čáka.

Bavarski Kráo v Przemyslini pa Lembergi. Ludovik bavarski kráo je jun. 28-ga pohodo Przemysl, gde je sposebnim veséljom pohodo tiste trdnjáve, štere so bavárce z napádom posvojili. Popoldnévi ob 1. vöri pa 30.

pečina na sredi morja, stála brezi vse falinge. Očivesno je ka jo je posebna moč D. Marije obdržála. S teškim srcem smo se posloveli od toga čüdnoga mesta proséc Nebesko Mater naj tüdi nás čuva, kak je té kep rešila. Idemo dale, v sosedno vés, gde smo pod milov nébov pri sv. meši bili. Novo vesélje nam je napunilo srca, gda smo priliko meli znova sv. mešo poslušati i prositi Jezusa za novo pomoč. Čüli smo tüdi sv. predgo, v šteroj so nas dühovni oča na iskreno hválo opominjali do G. Bogá, ka smo neprijátla do mejé stivali stoga mesta, gde je že 7. mesecov prebivao. Slovesnost sv. meše je visoko podignola igra naše domobranske bande. Ovo eden táo naše poti po odslobodjenoj Polskoj zemli! Prvle, kak slovo vzememo vas šče srčno pozdrávimo, vás, naše stariše, žene,

minot se je v tábor Mackensena odpelo, večér ob 6. je pa v Lemberg prišeo. Tüga je Böhm-Ermolli generál sprijao, šteromi je kráo prijázno častitao ob priliki njegovih zmág pa njemi velki križce bavarskoga vojaškoga réda podelo z sáblami. Dr. Bardolff majori je pa vnoistoga réda II. vrsto z zvezdami i sáblami podelo.

Poziv črnovojnikov. Črnovojniki, ki so leta 1896., spodobno od leta 1878. do 1890.-ga, pa l. 1892., 1893., 1894. rojeni *morejo 1915. jun. 15.-ga* v službo stopiti. Mašinstri, ali drügi, ki pri mlatilni mašinaj službo oprávlajo (ki kóri, ali notridáve), či posvedočijo, ka so že pogojeni, se na svojo prošnjo do sept. 15. oslobodijo vojaške službe. Vsaki črnovojnik pa more s seboj meti močno obüteo, škér za jesti, louček za ráno, pa strošek na dvá dni. Vse téreči, či se za vojsko dobre spoznajo, do zgotovimi penezi rešene.

Kak so naši slovenski črnovojniki prišli na srbsko bojišče.

Ne dvojmo mi v Bogi, nego so vüpamo v njem, znamo ka ednok nam je mreti, ali za nami tečé velka žalost naših domačih, štere nemre drügo prebürati, kak mér veselja i i mér Boži.

Idemo dale silno, leti vlak z nami na *Murakeresztur*-i nad Baré i proti Slatini, kde so nas ljubeni bratje horvacki sprijeli jako gostoljubno, podarili so nam mleko, kavo, pišcence, cigare, cigaretle, rázno pečenje. Gostoljubnost nyuvo mi je nemogoče popisati. Tam odnetdoli do železniškoga Križopotje pride vlak, tü se obrne na jüžno méd brege. Z Bogom krajina naše domovine, Bog zná či mo te vidli več. I tak nadale znamo med bregami proti Savi i prek Save, v Bosnio smo se pripelali večér ob 10-toj vöri. Tü smo zaj obprvim počivali na vedrini, na goloj zemli. Zajtra nas vlak dale pela na Bosničke brege.

deco, brátja i rodbino. Srčen pozdráv tüdi Vám V. č. g. Rediteo i vám, naši dühovni pastérje Bassa Ivan i Čačić Jožef. Živte zdravi pa molte vsi za nás, mi mo se pa dale borili za naš mili slovenski dom i drágo vogrsko domovino, dokeč vse neprijátele ne pobijemo.

Pisali so to pismo: *Sömen Števán, Nemeč Matjaš* z bogojanske fare; *Žálig Anton, Farkaš Martin, Markoja Ivan* z Čerenovec pa *Ščančar Ferenc* z Lipoveč.

To je pismo. Vidi se ž njega, kak čütljivo srcé májo naši vrli domobranci, ka v svojoj nevoli v pamet vzemejo tüdi nevolu drüгих, ino či njim že pomagati nemrejo, s sočütjom se njim pa li napuni dobro srcé.

Tü so že zaistino bregovje, da ešče vlak večkrat trobi, tak da bi jih se bojao, znamo lejče, se stüče, kroži med gorami, stere so vse ešče lepe zelene. Na večár pridemo v *Zavidovič*; tam smo drügoč počivali na vedrini, ali zdaj še zaran, vnoči brez zajtrka sédmo na drügi vlak, šteri je znamo kak blisk letao zdaj med grdimi plaminami, gde že je skoro čisti lapor; tü več ne vidimo ravnice, tü je letao tak znamo, tak dabi nas skrivao pred suncom; proti poldnevi nas pela kre edne gore, gde je v večih mestaj viso breg z lapovon na nas; za istino je tü že nevarna pot. Tü je postaja *Olavo*, kde nas je odstavo vlak.

To je bilo Septembra 4-ga. Tü mi od bregov okoli vzeti se z nastanimo na edno trato, je za počinek začnemo šatore delati z veja, pa posteo z praproka.

Zdaj se začnola tü že vudne mujštra i delo v noči pa straža i mraz, ali mamó čakati čedüže vekše trpljenje.

Do Septembra 8-ga ešče, lejko pravimo, ka nam je dobro.

(Dale.)

Glási.

Nova meša O. Györkös Gilberta, štera bi se mela dnes služiti v Türnišči, je odložena. — Dnes, 11-ga bo samo v Črenovec O. Gábor Hilarija, pri šteroj de manudaktor (voditel): Čačić Jožef, domači plebanoš, slávnostni govornik pa: Faflik Franc, kaplan, z Türnišča.

Plemeniti dári. Faflik Franc, törjanski kaplan je v domačoj fari 745 K 88 fil. nabralo na v boji oslepljene vojake, Rožman Franc pa v Clevelandi 330 K. na ranjence i 60 K. na samostan.

Zgübila sta jedinoga sinü i tüdi jedino dete stariša Düh Štefana, 22 let staroga mladenca, šteroga je eden rus 19-ga junija presmekno na Ruskom v srce ga je zavado i k mesti je mrtev bio. Njegov madjarski pajdaš je dao to žalostno novico tužnim starišom na znanje iz Sótöny-a z železne županije. — Na veliko poskušnjo djáne stariše naj tolaži žalostna mati Boža.

Pozdráv i prošnja. Forjan Andraš, poddesetnik z Rakičana, Mesarič Matjaš z Lipovec, Pintarič Martin z Melinec i Zadavec Matjaš z Odranec so vsem pisatelom našega slovenskoga spisa topli pozdráv poslali z te „razdrte Galicije“ i se vsem dobrim düšam v molitev preporečili. (Vüpajte se, dragi vojáci, ne spozabimo se z vás. Vrednik.)

Zahvalnost. Edšidt Janoš z Gederovec se z globokov pobožnostjov zahvali Bl. D. Mariji i sv. Jožefi, ka sta ga po krátkoj prošnji vslišála i njemi pri vojski njegovimi zdravji primerno službo sprosil.

Hauko Jožef novomešnik je v Čerensovce poslani za kaplana. Častitami V. č. Gospod: čerensovskomi plivanuši, ka tak mládoga pa navdušenoga pomočnika dobijo v svojo veliko faro.

Novo slovensko cérkev blagoslovijo té mesec v South Bethlehami v Ameriki. Cérkev vogrski slovensci zidajo pa je edna z med tej najvekših slovenskih cérkev v Ameriki. Veseliti sem moremo, ka se naši daléšnji bratje tam túdi ne spozábijo z Bogá pa ž njegove sláve. Bog njim dáj vnogo milošč v novoj cérkvi.

Popravek. Na ranjenci je darúvao z Chicage 2 dollára ne Štefan, nego Johan Györkös z Nedelice.

Prišleki. V Črensovce je správljeno 9, na Bistrice pa 15 taljanskih pobegnencov z Sagradoja z Primorskoga. Túdi v beltinsko faro so naseljeni taljanski prišleki. Sprimimo je radi, pa njim podvorimo poleg našega srmaštva, ár so zaistino pomilúvánja vredni. Božnják je, ki modrúje, pa njim ne dá dobrovolno.

Boža služba za v boji spádnjene husáre z 11. regimenta je bila jul. prvoga v Szombathelyi, pri šteroj so nazoči bili vsi častnicje vojaški.

Na železnom nega več kolere. Kermedin je bio nájdugši čas zapreti. Preminoči tjezen je zapor odvézani v tom mestu túdi, tak ka je železno zdaj prosto od kolere.

Župana našega, Békássy Števana najstareši sin, Ferenc, ki je v 7. husarskom regimenti služo, na bojišči vmro. S rodovinov vred v celoj županiji žalújejo vrloga vojaka.

Od naših vojakov. Kelenc Štefan z G. Bistrice, ki je bio v Przemysli, piše z Mörva z Ažije, ka je zdrav. V krajini, v šteroj se nahaja, je jako vroče i ne ga zime.

Ranjeni so poleg jun. 11. vóđáne liste: Škrabán Števan z Martyánc; Vogrinčič z Cankove. Zrinski Mihal z Muščanec.

Zgráblenih: Bako Károly z Strúkovec. Bertalan Júri od Sv. Júrja. Bundschuh Ferenc z Boreca. Celec Sándor od sv. Júrja. Fliszar Ferenc z Muščanec. Gröller Károly z Sobote. Horvát Ludovik z Morávec. Jud Jožef z Sobote. Kúhar Jožef z Sobote. Lačer Károly z Gornjih Petrovec; Lovenyák Jožef z Cankove.

Ogenj je bio v ednoj berlinskoj katóliškoj cérkvi jun. 21-ga, od večara. Vélki oltár i znotrašnje oprave so zgo-rele. Stené so ne poškodováne.

Najnovéše.

Na Morgana, bogatoga amerikan-skoga moža, ki je prednji fabrik, štere našim protivnikom strelitvo pošilajo, je **Frank Holt** zvani človek strelo i ga je na smrtno rano. Sledi je Frank Holt samoga sebe vmorio.

Na morji Adriji je eden naš pod-morski čin edno veliko talijansko bojno ladjo s 700 lúdmí potuno.

Na rusko-Polskom pri **Krasniki** že več dni grozno bitje trpi. Rusi vse mo-goče včinijo, da naše šerege od Lublina

nazaj zadržijo, ar je to mesto za volo železnice za njih važno.

Na Srbskom bojišči se znova zač-nejo tú pa tam meušé bitje. Slednje dni so čarnogorci probali si uspehe spravi-ti, ali naši so je nazaj stírali i njim velike zgúbe spravili.

Taljani so pri Gorici grozne zgúbe meli. Pred našov linijov leži vnožina mrtvih talijanov. S štúkami še dale trpi boj na obojem strani.

Na Francuškóm se pá veliko gi-banje začne na bojišči. Varaš **Arras** je celo postrelani, veliki ogen je pos-tano, v šterom je túdi imenitna stolna cerkev zgorela. Nemci so v Vogeza-h i Apremonti naprej prišli, francoze vse-povsed nazaj zbili.

Pri Dardanelah je nemški pod-morski čin edno veliko angleško ladjo napadno, na šteroj je 3000 vojakov bilo, ki so se v treh minutah z ladjov vred vtopili.

Pošta.

Martin Kohek. Bivabik. Lepa hvala na dári za samostan. Novine vam dam pošilati. **Fr. Rožman. Cleveland.** Dobo sem peneze. Vsem darovnikom srčna hvala. Vse bo objavljeno. **Grah Al. Korovci.** Vaše brezplačno. **Slovstvo.** Na Ravenskom se právi **veščar** (veščak je pomota), prinás: **vesničar**, oboje dobro. — „Procesija“ je najpravilnejše iz la-

tinskoga: processio. Iz „prešetávanja“ to ne more shájati. — Vaša **soršica** je na Ravenskom „soršica“, i pomeni zmes grahke i ovsa. — Gđa slovnico izdamo (pa kda bo to?) mo-ležej se držali enoličnosti v pisavi, za zdaj še vala; quot capita, tot sensus, — tembole, da se še v književnoj slovensčini vnogo ne vtrdilo i če se vtrdi, se večkrat do našem vtrdi. — Opazke pa radi sprejme, več očih, več vidi.

Kovač Matjaš. Schöpfungendorf. 2 k. 50 fil. za Novine sem dobo. Bog pláti na bogatoj polletnoj naročnini. **Bertalanč M. Krajna.** Eden pot se odpošlejo vaše, gederovske i tišinske, vsi je morete zato naednok dobiti. Pozvedávaj na pošti, kda prido tá. **Gomboc Ivan. South-Bethlehem.** Peneze sem dobo v roke. Že sem pisao od toga, vendar se je pismo pogúbilo. Dobo sem trikrat kak pišes i teliko, kak pišes. Bog plati. — Naročítev na nove novine sem pred tem nej dobo. Zdaj njemi pošlem. Za kalendare mamó še čas. „Hodi k olt. Svestvi“ knjig ne ga več. Stare molitvene prošene sem poslao.

Vogrinčič Leopold. Cankova. Tista doma-jinska dekla je brščas v našoj fari v Žižkih pokopana. Mrla je, mislim, maja. Naj se njéni zglasijo pri sodnji, ali pa sem prido k občinskomi poglavárstvi na pozvedo. **M. I. Sp. Slavci.** Ka se pri vas ženske za podporo zapijejo i se premetávajo, kak drevje v vihéri, je jáko grešno delo. I rávno zato, da je grešno, ne ga druge pomoči proti njem i kak milošča pokore. To njim sprosíte od škáp. Dev. Marije.

Nekelko pravoga džündža

z zakladnice živlenske modrosti naj bo tú zapisa-noga v navuk čitatelom. ● Dobro jesti, je telko, kak pozabiti žalost. Pokvarjeno jajce kašo pokvari. ● Istinski naj bo tvoj guč, čista naj ti bo pitvina, pa se ogibli sirovoga djanja. ● Zmernost drži v jeli pa v pili, te dosegneš visiko starost v dobrom zdravji. ● Dosta túdi z dobroga naškodi. ● Ne živemo s tistoga, ka prebavimo. ● Jelo, pilo da življenja moč, nemaren človek, šteroga želodec je nej dober. ● Či jela nemreš prenašati, je „Elsa-kruglica“ najbolše vrastvo. ● Vsa vnoga dobra živlenska pravila to včijo, ka ki šče živeti, naj ma vsigdar skrb na dober tek pa na prebavo. ● Samo tisti, ki dobro prebavljajo, se lejko veselijo vsikdar zdravomi življenji. ● Slabo prebavlanje dela človeka pobitoga, nevolnoga pa čemerastoga. ● Či je slabo prebav-

lanje, je Fellerova rebarbarska „Elsa-kruglica“ naj-bolše vrastvo. ● Krepi želodec pa odpira čreva. ● Fellerove „Elsa-kruglice“ so najzaneslivejši čuvarje rednoga prebavlanja. Či v žalodci, v črevi nastopijo motenja, napravi to vrastvo red. ● Napravi prosto pot, čí nastane napota. Búdi tek, pospeši drebavlanje, vtiša krče, v red spravi odvajanje pa poleg toga túdi čisti krv. ● Čuva občútliva prebavila proti vsakomi motenji. ● Dobro slúži pri zaprtji črev pa obrani túdi pred debeloščov. ● Preverili smo se, ka nema nikših škodljivih postranskih posledic. ● Prave „Elsa-kruglice“ so jako po ceni. ● V pravoj kakevosti je pošila E. V. Feller, lekarnar, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.) 6 škatulice franko 4 korone 40 fill.

Ki smo skušali še prepóračamo Fellerov „Elsa-Fluid“, kak preskušeno domače vrastvo, pri reumi, protini, neuralgičnih bolečinaj, pri glavoboli, pri obraznih i telovnih bolečinaj, pri zamukljenosti, pri prisnih i gutnih bolečinaj, od prehlajenja i prepíha doblenih betegaj, za doblenje zdravoga spanja, za krepčanje živcov, pa za ohranjenje zdravja. 12 malih ali 6 vekših ali 2 špecialniva glažka stane 6 koron franko. 36 malih ali 18 vekših ali 6 špecialnih glažkov stane 15 koron 40 fill. — Ogiblimo se pa od ponarejeno ga vrastva, pa vse neročimos amo pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.)